

Arvydas Žygas

ŠILINĖS – TAUTOS DIENA

Džiaugiuos galėdamas su jumis dalyvauti šioje didžioje šventėje, kai prisimename Šv. Mergelės Marijos stebuklingą pasireiškimą Lietuvoje 1608 metais. Taip pat šiandien mes švenčiame tautos šventę, prisimindami savo tėvų ir senelių kraštą, kuris visuomet pasiliks brangus mūsų širdyse, net ir svetimuose kraštuose gyvenant ir nesustabdomam laisvės priekini bėgant. Norėjau pasidalinti su jumis mintimis apie šios šventės reikšmę mūsų gyvenime šiandien.

Girdime kalbant, kad Lietuva yra Marijos žemė ir žinome, kad pagarba ir meilė Dievo Motinai per daugelį šimtų metų Lietuvoje gyvavo. Lietuvoje labai daug bažnyčių ir šventovių buvo pastatyti Marijos garbei ir žinomesnėse vietose randame stebuklinguosius Dievo Motinos paveikslus, prie kurių žmonės meldžiasi tikėdami, kad Marija yra labai daug rūpesčių ir žmonių sielvartų išklaušius ir jos užtarimu pas Dievą žmonių prašymus išpildžius. Ne tik Šiluvoje, bet ir Pažaislyje, Kretingoje, Žemaičių Kalvarijoje ir Vilniaus Aušros Vartuose reiškesi ypatingas žmonių pamaldumas ir pasitikėjimas Dievo Motina. Mūsų lietuvių liaudis, paprasti kaimo žmonės, žemdirbiai, taip pat įprasmino savo gyvenime gilią tikėjimą ir pamaldumą. Liaudies dievdirbiai rūpestingai atvaizdavo Kristaus kančią, šventųjų gyvenimus ir Marijos skausmą liaudies skulptūrose, kuriomis puošė savo gyvenvietes ir vieškelius kryžiais ir koplytėliams. Tik per mūsų kaimo žmones per šimtmečius, kai Lietuva buvo svetimų valdoma ir naikinama, pasiliko gyva ne tik lietuvių kalba bet lietuvių dvasia ir tautos esmė, kuri dažnai reiškesi giliu pamaldumu. Manau, kad tai yra svarbi tautinė pamoka, kuri mums dar ir šiandien liudija koks svarbus yra tikėjimas ir koks reikšmingas jį turėtų būti mūsų gyvenime. Senovės lietuvių liaudis, atvaizduodama Kristų, Mariją ir šventuosius savo liaudies mene, jautė labai didelį ryšį su šventaisiais, lyg tai šventieji būtų dalis jų šeimos, kurie ją saugoja ir prižiūri. Paprastai sakant, tai buvo iš pagrindų tikrai gilus pasitikėjimas Dievu. Mūsų tas gerai žinomas ir brangus Rūpintojėlis, saugoja laukus, vaizduojamas kaip skausmingai susimątes, susirūpinęs, nuvargęs žemdirbys, su kuriuo lietuvis valstietis jautė dvasinį ryšį. O šventieji savo gyvenimo pavyzdžiu rodė ko reikėtų siekti, kasdieniniame gyvenime. Šv. Onos atvaizdas rodė gerosios motinos bruožus, Šv. Juozapas –

BALTŲ LAISVĖS ŽYGIS SKANDINAVIJOJ: pabaltiečiai žygiuoja Suomijos sostinės gatvėmis

tai gerojo tėvo, Šv. Kazimieras – didelio paklusnumo Dievo valiai ir širdies tyrumo. Marija atvaizduojama kaip skausmo pilna motina, stovinti po nukryžiuotuoju Kristumi, arba laikanti Savo mirusį Sūnų ant kelių.

Vargu ar būtų šis liaudies menas taip gausiai po Lietuvos kaimą paplitęs, jeigu mūsų žmonės nebūtų tikrai nuoširdžiai Dievu, Marija ir šventaisiais pasitikę.

Liaudis matė save šventųjų gyvenimuose, nes iš tų liaudies skulptūrų atpažįstame paprastą žmogų: motinas, tėvus, vaikučius, senokus, piemenis, elgetas, kunigus, kurie liaudies skulptorių buvo aprengti paprastais drabužiais: sermėgomis, klumpėmis, skaromis ir panašiai.

Išmintingoji liaudis neaukštino savęs taip darydama, bet siekė būti geresniais žmonėmis per savo tikėjimą, sekdami šventųjų pavyzdžiu. Juk liaudies išmintis gerai žinojo, kad yra daug sunkiau būti šventu savo kasdieniniame gyvenime negu bažnyčioje.

Gal kas ir šiandien sakytų, kad tas liaudies gilus tikėjimas yra pasenęs ir nebeteri vietos mūsų gyvenime, bet aš su tuo nesutikčiau, atvirkščiai, aš esu labai dėkingas už jį. Kai pasižiūrime į mūsų tautos praėjusio šimtmečio istoriją, mes matome, kad bažnyčia ir tikėjimas buvo labai tampa priai jaugęs į tautinę sąmonę. Rusų caro valdžia uždarė seminarias ir vienuolynus, nes žinojo, kad dvasiškai buvo pavojingi tuometinei valdžiai, nes jie padėjo laikyti gyvą Lietuvos dvasią. Mūsų žymieji vyskupai Motiejus Va-

lančius ir Antanas Baranauskas bei kiti kunigai dėjo dideles pastangas išlaikyti tikėjimą kad nepalūžtų lietuvių dvasia sunkiose sąlygose. Tas ir privedė prie tėvynės aušros ir nepriklausomybės atstatymo. Kiek daug prie to prisidėjo Dievo tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kuriam yra vedama šiandien beatifikacijos byla. Jo širdis degė Dievo ir žmonių meile, kaip liudija jo dienraščio įrašas: "Mano šūkis tebūna: visur Dievo ieškoti, viską didesnei Dievo garbei daryti, j viską Dievo dvasią įnešti ir viską ja perimti". Nepriklausomaj Lietuvoj vienuolijos buvo gausiai užpildytos ir katalikiškas gyvenimas kartu su tėvyne išgyveno savo gražiausią laikotarpį. Todėl žiauriai praradus nepriklausomybę, mūsų pirmieji kankiniai ir ištremtieji į Sibirą buvo Lietuvos dvasiškija: nukankinti vyskupai Mečislovas Reinys ir Vincas Borisevičius ir visa eilė kunigų. Po karo teroras nesiliovė ir okupanto didžiausias priešas buvo Lietuvos katalikų bažnyčia. Persekiojami ir kalinami kunigai ir vienuoliai, katalikų organizacijų veikėjai ir jaunimo auklėtojai, prof. Šalkauskis ir Dovydaitis; bažnyčios uždarytos arba paverstos muziejaus ir sandėliais.

Buvo pasikesinta iš žmonių atimti tai, kas buvo jiems brangiausia: Vilniaus katedra paversta paveikslų galerija ir mylimo Šventojo Lietuvos karaliaučio Kazimiero bažnyčia Vilniuje išniekinta ir pavetsta ateizmo muziejumi. Dar ir šiandien, pagrindinė kova dėl žmogaus teisių ir žmogaus sąžinės laisvės vyksta kaip tik per katalikų bažnyčią. Tam liudija

(nukelta į 3-čią psl.)

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP. 03124
São Paulo – Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

"NOSSA LITUANIA"

letinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 60.000
renumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
renumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 120.000
Įžuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr\$. 5.000
Į skelbimu kalbą ir turinį Redakcija neatsako.
Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
traipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūra.
avarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
ekius, perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina Cr\$. 1.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 100.000

Į tolimesnius kraštus: 75 Dol.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

traipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūra.

avarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

ekius, perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Š Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

IDYMAI, KURIUOS PRIVALOME
ATMESTI

... velnias (...) viena akimirka parodė jam pasaulio karalystes ir tarė: "Duosiu tau šių karalysčių valdžią ir didingumą; jos atiduotos, ir kam noriu, tam jas dovanoaigi, jei, parpuolęs ant žemės, pagarbinsi mane, visa bus Tavo". (Lk 4, 5-7).

Kristų išdrįso gundyti velnias, tai nenuost, kad gundymų ir bandymų našta tenka tikintieji, gundomi ir sielų ganytojai, ir išbažnytinės bendruomenės.

bandymų ir klastingų gundymų naktį išna šiandien ir Lietuvos bažnyčia; jos vadovai eiliniai Bažnyčios vaikai. Ir nėra lengva ištikimoms Kristui, Jo Evangelijos dvasiai.

katalikiškoji Lietuva užjaučia lenkų katalikų ir visą Tautą, sukręstą piktadariško kun. PIELIUSKO nužudymo. Teisinga Šventojo mintis, kad tokie įvykiai ryškiai liudija kaip nelengva šiandien būti lenku kataliku.

nelengva būti ir lietuviu kataliku. Dar šiandien būti Lietuvos Katalikų Bažnyčios žio gyvąja šakele. Tai ne vien netolimos ateities įvykių, persekiojimų šviesoje išryškėti tiesa, tai skaudi ir sunki šiandiena. Nors iški bedieviai ir bando sušvelninti padėtį pažadais, vilionėmis, nuolaidomis antraeise dalykuose, tačiau iš tikrųjų vis kiastinėmis priemonėmis bando giliau įsibrauti žnyčios vidaus gyvenimą ir ją griauti iš vis. Tai daug baisiau negu atvira kova.

1985 m. sausio 17 d. Vilniaus dramos teatru buvo iškilmingai minima vysk. Antano BANAIŠKO 150 metų gimimo sukaktis. Davo bedieviškos valdžios atstovai. Kuo nežiausias Bažnyčios ir valstybės sugyvenimo yzdys. Minimas Lietuvos poetas, vyskupas, is praėjusiam šimtmetėje drąsiai kovojo su rusų caro varžymus katalikiškai veiklai; kupas, kurį ano meto valdžia baudė už tai, l organizavo katalikiškas procesijas katalikoje Lietuvoje net už šventoriaus vartų.

Ir tą pačią dieną tame pačiame Vilniuje p viešosios tvarkos pažeidėjai už tai, kad

Visų Šventųjų dieną su tikinčiųjų minia tvarkinga eisena nuėjo iš bažnyčios į kapines pasimelsti už mirusius, buvo teisiami: kun. Jonas Kąstytis MATULONIS ir katalikas jaunuolis Romas ŽEMAITIS. Caro valdžia panašiais atvejais pasitenkindavo pinigine bauda, o šiandien už tai 2 - 3 metai kalėjimo.

Naujasis Maskvos Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Konstantinas CHARČEVAS (Konstantin CHARČEV), lankydamasis Lietuvoje, žadėjo vyskupams padidinti Kunigų seminarijos auklėtinių skaičių iki 150, jei vyskupai pasižadės būti "geri" bedieviškai valdžiai – pasižadės nešventinti ir kunigus tų jaunuolių, kurių saugumas nepajėgs užverbuoti tarnauti bedieviškiems tikslams. Seminarijoje visu smarkumu vyksta verbavimo darbas: beveik kasdien kas nors iš klierikų šaukiamas į karinį komisariatą ar panašiai, kur jų laukia saugumo pareigūnai – gundytojai. Šį baisų moralinį prievartavimą puikiai atskleidžia paskutiniu metu Lietuvoje paplitęs jauno kunigo Roko PUZONO atviras laiškas saugumui apie tai, kaip jis buvo užverbuotas KGB.

Valdiški bedieviai žada padidinti kandidatų į Kunigų seminariją limitą, o visomis jėgomis veda kovą, kad tų kandidatų neatsirastų, veda sustiprintą antireliginę propagandą mokyklose, persekioja bet kokią veiklą katalikiško jaunimo tarpe; vos užsiregistravus jaunuoliams kariniame komisariate, jau reikalaujama įrašyti į anketą tikintis ar ne. Be to, "lojaliųjų", nuosaikiųjų" kunigų lūpomis smerkiami ir niekinami kunigai, dirbantys vaikų ir jaunimo tarpe.

Naujasis TSRS Religijų reikalų tarybos įgaliotinis K. CHARČEVAS, lankydamas Lietuvos vyskupus, nuolat gyrė rusus, kurie, esą, daug gero padarę ir nerimavo, kad Lietuvoje neįvyktų panašių dalykų kaip Lenkijoje.

"Valstiečių laikraštis" 1985.I. 26 d. atspausdino filosofijos mokslų kandidato J. TICHONOVICIAUS straipsnį, pavadintą "Katalikų bažnyčia Lenkijoje". Jame tarp kitko rašoma: "LLR yra apie šimtas periodinių leidinių, atstovaujančių įvairioms katalikybės pakraipoms. Be jų dar apie 20 biuletenių ir rinkinių, kuriuos leidžia katalikų mokslinės draugi-

jos visuomeninės organizacijos, mokslo ir mokymo įstaigos... LLR vyriausybė išdavė leidimą statyti apie 600 naujų ir išplėsti daugiau kaip 300 bažnyčių..."

O Lietuvoje tikinčiųjų prakaitu pastatyta bažnyčia iki šiol vis negražinama. Paklausus įgaliotinį K. CHARČEVĄ apie Klaipėdos Bažnyčios likimą, Maskvos atstovas griežtai atkirto, kad Klaipėdos bažnyčia niekad nebūs gražinta.

Toks pat likimas ištiko ir kitas bažnyčias: Gaurės (Tauragės raj.) bažnyčia neatstatyta, Batakiuose tikintieji naudojami varpine – jų bažnyčia taip pat sudeginta. Kai prie mažutės varpinės jie prisistatė priestatą-stoginę su laiknu brezento stogu nuo lietaus, pareigūnai "statinį" įsakė tuoj pat nugriauti.

Ką ir bekalbėti apie katalikišką spaudą, periodinius leidinius, biuletenius, jei Lietuvos kunigai net liturginius kalendorius gauna kelis mėnesius pavėluotai.

Ateistinė valdžia Lietuvos vyskupams kartas nuo karto leidžia nuvykti į Romą pas Šventąjį Tėvą, bet, kaip liaudis pastebi, paskutiniu metu už kiekvieną tokį višitą Lietuvos Bažnyčiai tenka mokėti labai brangiai – naujo kunigo areštu.

O ir Romoje mūsų vyskupų nepalieka be savo agentų. RRT pareigūnas, liūdnai pagarsėjęs JUOŽENAS, nuvykęs į Romą tuo pat metu kaip ir vyskupas, nurodinėja, ką ir kaip vyskupas privalo kalbėti.

Naujasis TSRS Religijų reikalų Tarybos įgaliotinis Lietuvos vyskupams kalbėjo, jog planuojama suimti dar keletą kunigų, kad Lietuva nenuėitų Lenkijos pavyzdžiu.

Dar viena bedievių pastanga – pasiekti, kad "lojalieji" kunigai pasmerktų uoliuosius Lietuvos vyskupus bei kunigus. Ir atsiranda kunigų, kurie išdrįsta viešai – per pamokslus, rekolekcijas – niekinti pavyzdžingus kunigus, o ypatin-gai kunigus kalinius. Prieš Vilniaus vyskupą Julijoną STEPONAVIČIŲ ir toliau vedamas nešvarus anoniminių laiškų karas.

"Kronika" nemato reikalo atsakyti į tokius raštus, nes jų autoriai perdėtomis ar nepagrįstomis, iš piršto išlaužtomis panegirikomis, o kitų pernelyg naiviais absurdiškais niekinimais tik patys save suniekina ir įžeidžia giriamuosius.

Gaila tik, kad atsiranda net Romoje kunigų, kurie patiki Lietuvoje anonimų skleidžiamais gandai ir saugumiečių propaguojama "išmintimi" ir sukosi vaizdą apie tikrąją padėtį Lietuvoje susidarą iš "lojaliųjų" laiškuose pateikiamos informacijos. Iš patirties žinome, kad laišakai su valdžiai nenaudinga informacija niekad nepatenka į užsienį. Tad ką galima laiške parašyti apie tikrąją padėtį Lietuvoje?

Katalikiška Lietuva visada su dideliu dėmesiu klauso Vatikano radijo laidų. Bet labai skaudu, kad ir ten pakliūva dezinformacija. Pvz.: pasirodo, kad yra suklaidintas ir Lietuvoje didžiai gerbiamas diplomatas LOZORAITIS: "Kronika" niekada nerašė, kad Lietuva turinti būti be vyskupų, tik "Kronika" savo laiku ir dabar buvo ir yra susirūpinusi, kad vyskupais, dėl klaidingos informacijos, netaptų netinkami kandidatai, kurie labai daug pakenktų Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje.

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

ŠILINĖ – TAUTOS DIENA

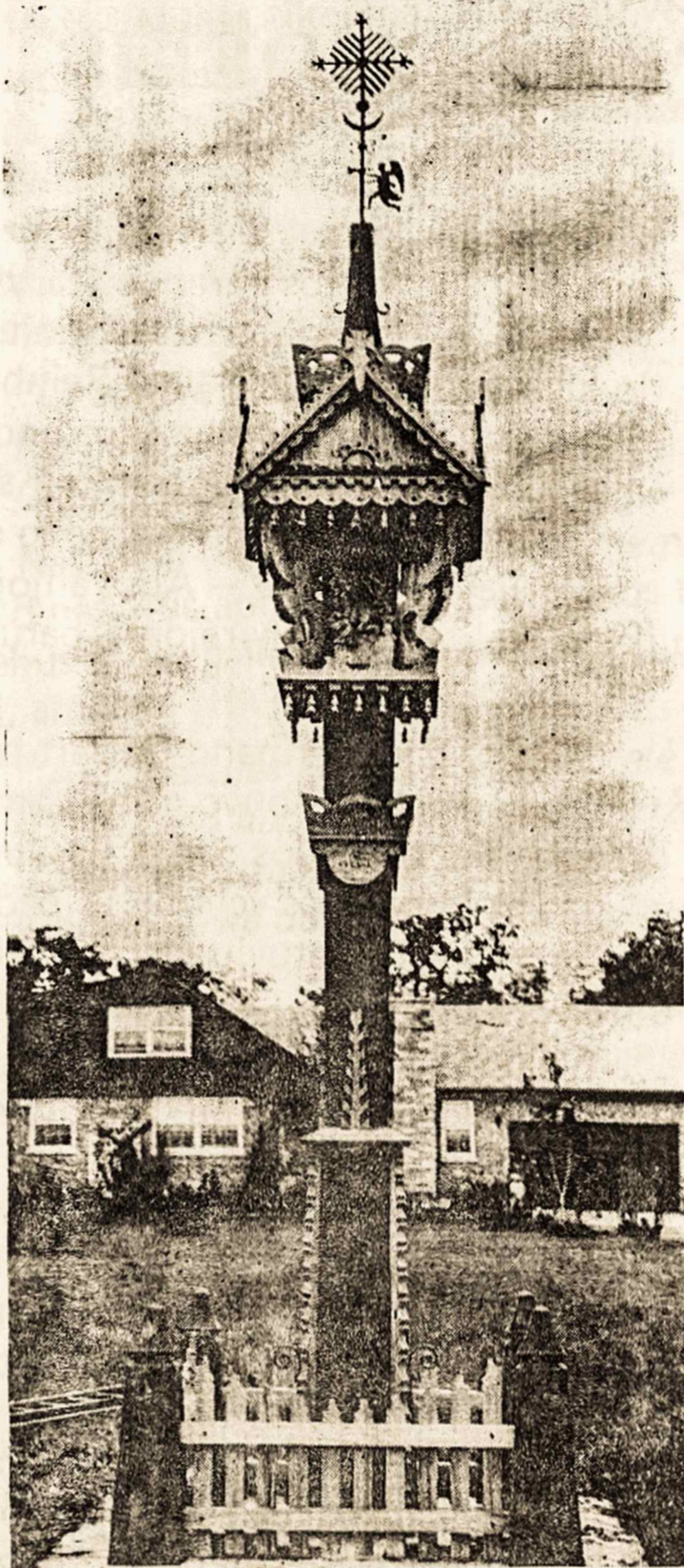
...sustabdoma Lietuvos katalikų bažnyčios kronika, kuri eina nuo 1972 m. ir pagimdė visą eilę pagrindžio leidinių: Aušrą, Rūpintojėlį, Dievui ir Tėvynei, Jaunimo Ateitį. Čia išreiškiama nepalaužiama tautos viltis išlikti gyvai ir išlaikyti gyvą tikėjimą nepaprastai sunkiose sąlygose. Dabartinė Lietuvos kančia taip pat pagimdė gyvus šventuosius, kurie rūpinamiesi tikrai kitais, yra savo laisvę, sveikatą ir net gyvybę paaukoję: Romas Kalanta, N. Sadūnaitė, Julius Sasnauskas, Vikt. Petkus, Balys Gajauskas, kun. Svarinskas, kun. Tamkevičius ir vėl visa eilė kitų.

Mums visa tai gal atrodo tolima ir svetima, bet tai yra dalis mūsų tautos, kurios mes negalime apleisti, kurios negalime užmiršti ir iš kurios turėtume daug pasimokyti.

Pirmiausia, kaip yra svarbus pasitikėjimas Dievu. Kiekvienoje šeimoje mums rūpi išlaikyti vieningumą ir šeimynišką džiaugsmą šeimos židinyje. Tam kaupiame santaupas ir rūpinamės ateitimi, žiūrėdami, kad vaikai mokslus išeitų ir tapę gerais žmonėmis. Bet per dažnai matome, kad auklėjimas vyksta vienpusiškai, neatsižvelgdamas į dorinį ir religinį auklėjimą, kuris brandina žmoguje dvasinę dimensiją. Kaip dažnai atsitinka, kad nelankome bažnyčios kaip šeima, nepasimeldžiam prie stalo, arba nesukalbame maldos kai esame visi kartu. Tas paprotys atrodo gal yra išblėsus iš mūsų gyvenimo ir su jo praradimu esame daug ko netekę.

Koks skurdus yra gyvenimas be tikėjimo, kokia skurdi yra šeima be vieningos maldos. Kiekvienoje šeimoje būna sunkių dienų ir pergyvenimų, nelaimingų atsitikimų ir atvejų, kada skauda širdis. Jeigu yra tvirtas tikėjimas Dievu, tai galima rasti sielos ramybę tamsiose dienose, kurios būna kiekvienoje šeimoje. Tas tikėjimas stiprina žmones, duoda viltį ir paguodą, o be jo jaučiasi tik tai tuštuma, nežinia ir dažnai pasimetimas.

Nuo šio šimtmečio pradžios labai daug lietuvių atsirado svetimuose kraštuose ir parašė tautos išėivijos istoriją. Ne tik prieš I-mąjį karą, bet ir Nepriklausomybės metais, o dar labiau per antrąjį karą lietuviai svetimoje žemėje, palike

Lietuviškas kryžius

arba praradę tėvynę, bandė bent dalį jos atkurti Pensilvanijoje, Brazilijoje ir Argentinoje, Austalijoje, Vakarų Europoje ir įvairiuose Šiaurės Amerikos didmiesčiuose. Lietuviškoji parapija buvo gyvo lietuviško gyvenimo centras, ir visur lietuviai, nors iš pradžių daug ko neturėdami, statė savo bažnyčias ir parapijos mokyklas, dėdami dideles pastangas išlaikyti gyvą kalbą ir šeimos papročius. Šiandien ta išėivijos istorija yra teberašoma. Bet skaudu yra matyti kiek daug esame netekę, gal dėlto, kad nemokėjome branginti tą ką turėjome ir parodyti vienas kitam pagarbos, vieningai dirbti ir išlaikyti svarbiausią paprotį – jungtis prie Dievo stalo kaip viena šeima. Kaip gražu, kaip susirenkame mišiose kartu, kaip gražu būtų, jeigu taip jungtumės kiekvieną sekmadienį. Manau, kad turėtume apie tai rimtai pamąstyti ir grąžinti gilesnį lietuvišką tikėjimą į savo gyvenimą ir į savo šeimas. Dar yra laiko, dar yra progų. Baigiame Šv. Kazimiero me-

tus, švęsime Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų, laukiame atvykstančio, tėviška rūpestį parodančio lietuvių išėivijos vyskupo Pauliaus Baltakio. Tegul mūsų gyvenimo šūkis būna ir vėl "Visa atnaujinti Kristuje".

Pagaliau gilesnis mūsų tikėjimas mus dvasiniai jungia ir su kenčiančia tėvyne. Ką gi laimės mūsų tautiniai šokiai, tautinės parodos ir kultūrinis gyvenimas, jeigu numirš Lietuvos dvasia. Tą dvasią išlaiko tie, kurie Lietuvoje kovoja per katalikų bažnyčią. Per dažnai mes užmirštame Lietuvos tikinčiuosius ir jų vargą; pamirštame, kad jie yra persekiojami ir atlieka bausmes kalėjimuose ir darbo stovyklose už tikėjimą. Jei atnaujintume savo tikėjimą, padidėtų mummyse rūpestis jais, rūpestis palaikyti ryšį su kaliniais laisvuose, skelbti apie jų padėtį laisvame pasaulyje, kalbėti už tuos, kurie negali už save kalbėti. O svarbiausia, prisiminti juos savo maldose pas Dievą. Tikrai malda yra galinga, kurios jokia žemiška jėga negali atimti arba numalšinti. Šiandien mes negalime daug kuo kitu Lietuvai padėti. Šiandien, kaip gal niekad anksčiau, yra reikalinga mūsų malda už kenčiančią tėvynę.

Lietuvos kunigų, tikinčiųjų žmonių ir jaunimo kova mane dvasiniai stiprina ir parodo ko turėčiau pats siekti. Norėjau tuo rūpesčiu pasidalinti ir su Jumis šiandien, kai prisimenam savo tėvų ir senelių žemę. Kai paskaitau Sibiro maldaknygę, žinau, kad tai yra vienas ir teisingas kelias. Broliai ir sesės Kristuje, norėčiau šias mintis ir užbaigti žodžiais sukurtais Sibire, Lietuvos tremtinių:

"Viešpatie, aš ieškojau laimės visur ir visuomet. Mano širdis niekur neranda poilsio ir ramybės. Jėzau, Juk tik tavyje yra tikras džiaugsmas ir laimė, tik pažvelk į mane ir visos audros nurims manyje, o aš visur tik Tavęs ieškosiu, Tavo gailėstingumą skelbsiu. Marija, sužadink mūsų krūtinėj milžinų galią, išlaikyk skaisčią Tautos dvasią, kurią mūsų bočiai per amžius ugdė. Marija, apšviesk klystančius, gelbėk mirusius karžygius, leisk prisikelti mūsų šventai Lietuvai, kad kitų tautų tarpe šviestų, spindėtų, kaip šviesi žvaigždė, ir garbintų Tavo Sūnaus ir Tavo begalinį gailėstingumą ir meilę".

Garbė Kristui.

● Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais — ne tik Žalgiriu, bet ir Kražiais.
DR. J. GIRNIUS

CURSO AUDIOVISUAL

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes
Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

CIRURGIÕES DENTISTAS
Dr. JONAS NICIPORCIUKAS
Dr. PAULO R. NICIPORCIUKAS
Rua Cap. Pacheco Chaves 1206, 1º and.
V. Prudente — Fone: 273-6696

A.A. PETRAS GUDELIS

(tešinys iš praeito nr.)

Nors Vokietijoje velionis gyveno atsisakyres, bet suprato savo organizacijos reikalingumą: priklausė Vokietijos lietuvių Bendruomenei nuo pat jos įsikūrimo iki savo mirties, uoliai lankė jos renginius, rėmė jos darbus ir Vasario 16 gimnaziją. Mylėjo jaunimą, todėl norėjo būti palaidotas Hüttenfeldo kapinaitėse, tikėdamasis, kad mokiniai pasirūpins jo kapu, kaip jis jais rūpinosi.

LABDAROS draugijos valdybos narys Ričardas Tendzegolskis kalbėjo: — Atsisveikiname su kūrėju vieno gražiausių Lietuvos istorijos laikotarpių. Tokius vyrus vadiname Lietuvos savanoriais kūrėjais. Toks buvo ir velionis Petras Gudelis. Nuo tų garbingų kovų praslinko jau daugiau kaip 65 metai. Nedaug tų drąsių vyrų beliko. Vokietijoje lietuviams kūrėjams savanoriams suskaičiuoti per daug būtų ir vienos rankos pirštų. Prieš vieną jų šiandien nulenkiamo galvas, išlydėdami amžinybėn.

Majoras Gudelis sielojosi Lietuvos likimu ne tik būdamas tėvynėje, bet ir atvykęs Vokietijon. Čia jis šautuvą ir patranką (buvo artilerijos karininkas) pakeitė plunksna ir knyga: parašė ir išleido tris knygas apie kovas su bolševikais ir bermotinkiniais. Labai rūpinosi lietuvių išlaikymu svetur ir jos perdavimu sekančiais kartais. Dėl to stoji į LABDAROS draugiją ir rėmė jos darbą gausiomis aukomis. Tos draugijos vardu reiškia jam pagarbą ir padėką ir prašau Viešpatij, kad būtų jam maloningas, kaip jis buvo dosnus Lietuvai ir lietuviškam jaunimui.

Kun. Fr. Skėrys sakė sudiev Lietuvių evangelikų liuteronų bei reformatų Bažnyčios ir Vasario 16 gimnazijos mokinių vardu ir pakvietė visus į gimnazijos valgyklą kavutės.

Laidotuvėse dalyvavo apie šimtas žmonių. Ant kapo padėti dideli vainikai — LABDAROS draugijos ir Lietuvių evangelikų Bažnyčios paramos fondo su lietuvių tautinių spalvų kaspinais, velionio globėjų A. bei R. Schulz'ų, Žinos ir Jono Glemžų didelė puokštė gėlių taip pat su tautiniais kaspinais ir daug kitų.

Per kavutę kun. Fr. Skėrys pristatė

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKA!

svečius vokiečius iš Lembergo: evangelikų parapijos kunigę Zimmermann-Geisert su jos vyru, tos parapijos tarybos nariu, ir velionį iki mirties globojusius jo kaimynus Adelgundę bei Reinholdą Schulz'us, vokiečių kalba supažindindamas juos su velionio gyvenimu ir šeima — sūnus Leonas gyvena Kaune, o dukterė Marija Medeišienė — Australijoje. Dėkojo G. Lucienei ir virėjoms, paruošusioms kavutę.

Kunigę Zimmermann-Geisert papasakojo, kad velionis buvo geras Lembergo evangelikų parapijos narys. Paskutinį kartą lankantis pas velionį, jis padovanojo jai knygą lietuvių kalba, kurios ji nesuprantanti.

Velionis buvo gimęs 1895 m. kovo 28 d. Vaineronių kaime, Vaškų valsčiuje, Biržų apskr. Tėvas buvo sumanus ūkininkas — įsigijo 110 ha Kalno Groščių dvarelį. Baigęs Panevėžio realinę mokyklą 1914, Petras pradėjo studijuoti mediciną Petrapilio psichoneurologijos institute. Paskelbus studentų mobilizaciją, stoji į Micnailo artilerijos mokyklą Petrapily. Ją baigęs karininku, 1916 buvo pasiųstas į Karso tvirtovės artileriją Kaukaze, kur sulaukė karo galo. Po 1917 metų revoliucijos, Rusijos lietuvių karių sąjungos remiamas, organizavo lietuvius karius Rusijoje ir dalyvavo jų suvažiavimuose. Fedosijos uoste Ukrainoje buvo bolševikų suimtas ir vos išsisuko nuo sušaudymo. Tbilise buvo Kaukazo lietuvių tarybos pirmininko pavaduotojas ir karių sekcijos narys. 1918 m. grįžo į tėviškę Lietuvoje išbadėjęs, ir tuoj ėmėsi organizuoti lietuvišką valdžią Vaškų valsčiuje. Buvo išrinktas to valsčiaus komiteto pirmininku-viršaičiu ir dalyvavo Linkuvoje valsčių atstovų suvažiavime apskrities valdžiai sudaryti. Su kitais karininkais organizavo iš pradžių viešai, o paskui slapta ginkluotą pajėgą-miliciją, vėliau virtusią partizanais. Partizanams pradėjus susirėmimus su rusais raudonarmiečiais, buvo išrinktas Joniškėlio apskrities apsaugos štabo nariu, organizavo Vaškų partizanų būrį, vėliau virtusį Joniškėlio mirties bataliono 2-ja kuopa.

Išvijus iš apskrities bolševikus, buvo paskirtas Joniškėlio, vėliau Biržų ir Pasvalio apskr. komendantu. Po to paskirtas Širvintų apskr. komendantu. Lenkams užėmus Širvintas, apsisustoje Vepriuose. Dalyvavo kovose prie Šventosios.

1919 m. perėjo artilerijon. 1920 suformavo pirmąją gaubicų bateriją. Su ja dalyvavo žygyje į Vilnių ir kovėsi Suvalkų fronte. Prie Seinų baterijai patekus į lenkų nelaisvę, tarnavo šarvuotame traukiniy GEDIMINAS traukinio vado pavaduotoju. Įsteigus šarvuotų traukinių pulką, paskirtas pirmojo šarvuoto traukinio vado ir pulko vado pavaduotoju.

Mirus broliui, 1922 m. pasitraukė iš kariuomenės, Rygoje studijavo agronomiją ir ūkininkavo. Steigė Žemės ūkio ir kredito kooperatyvus, veikė valsčiaus ir apskrities savivaldybėse. Buvo Biržų šaulių rinktinės II bataliono vadas. 1939 m. tarnavo Vilniaus apskr. valdyboje. Suorganizavo Vilniaus šaulių kuopą.

Bolševikams okupavus Lietuvą, pusmetį pasislaptęs, 1941 repatrijavo į Vokietiją. Dirbdamas karo pramonėje, susirgo ir buvo iš darbo atleistas, 1942-1944 m. gyveno Berlyne. Nuo 1950 m. tarnavo UNRROs emigracinėje stovykloje. Gavęs už Lietuvoje paliktą turta pagal Lastenausgleich įstatymą atluginimą, Lembergo miestelyje pasistatė namą, kur nuo 1960 m. gyveno, gaudamas rentę. Bendradarbiavo KARYJE, EUROPOS LIETUVOJE, DIRVOJE.

Parašė ir 1972 m. Londone išleido studiją "Bolševikų valdžios atsiradimas Lietuvoje 1918-1919 jų pačių dokumentų šviesoje"; "Joniškėlio apskrities partizanai" I dalis — jų organizavimas ir slaptoji veikla prieš bolševikus (1918.XI.27 — 1919.III.22) Romoje 1975 m. ir II dalis — viešosios veiklos laikotarpis (1919.III.22 - XI.20) 1979 m. Brooklyn, su turinio santraukomis vokiečių ir anglų kalbomis.

J. L.

CURSO AUXILIAR DE ENFERMAGEM DO TRABALHO

Curso de especialização destinado a Auxiliars de Enfermagem já formados, promovido pela Cruz Vermelha em convênio com a Fundacentr

Matriculas abertas: de 02 a 30 de Setembro

Início do Curso: 07 de Outubro

Duração: 45 dias letivos

Horário das aulas: de 2a. a sábado das 8 às 12 h

Maiores informações e matrículas das 8 às 1 horas de 2a. a 6a. feira na secretaria da escola, Av. Moreira Guimarães, 699 — Indianópolis — Telefone 543-3211 — Ramal 129.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALHISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

FONE: 449-4379

ŽMOGUS IR GAMTA MŪSŲ LIAUDIES DAINOSE

Šeštadienį, rugpiūčio mėn. 30 d. Arvydas Žygas kalbėjo apie lietuvių liaudies dainas ir jose išreikštą lietuvių liaudies pasaulėjautą. Liaudies daina buvo labai svarbi dalis kaimo gyvenimo, nes liaudis dainavo prie kiekvieno darbo; ariant, audžiant, verpiant, rugius pjau- nant, linus lovant, ir beveik kiekvieną kitą darbą bedirbant. Tai susidarė labai gausus ir turtingas lietuviškos dainos žanras — darbo dainos. Žinoma, buvo ir šimtai dainų dėl svarbių, gyvenimo įvykių ir švenčių: vestuvių, krikštynų, derliaus švenčių ir darbo užbaigtuvių.

Arvydas pasakojo kaip liaudies dainose yra išreikšta kaimo žmonių filosofija apie darbą, gamtą, žmogų ir likimą ir pademonstravo šias idėjas pagrodamas juostelėje įrašytas liaudies dainas.

Mūsų dainos rodo, kad lietuvis mokėjo džiaugtis gamta ir jos grožiu, džiaugėsi net ir paprasčiausiais darbais ir gerbė savo kraštą:

*"Jau giedri saulelė skaisčiai žiburiuoja
Ant šiltos žemelės vėjelis žaliuoja
Čia veršiukai roglinėja, čia veriukai
šokinėja
Baubdami jauteliai ragais žemę ardo
Vėlyvi žirgeliai trampią dirvą spardo
Naktį kviečiuos putpeliukė, put-
liuoja mažiuliukė
Kas gal apsaakyti kaip linksma ganyti"*

arba

*"Senas Nemuns puikiai plaukia
Daug su savim upių šaukia
Pievom, giriom jo kraštai
Apdabyta yr gražiai
Plačios pievos, upės senos
Juose gyvulėliai ganos
Žirgas žvengia pažabotas
Šėnas kvepia sugrabotas
Graži žemė, lyg dangus
Lietuva, tai kraštas mus"*

Lietuvis ne tik moka džiaugtis gamtos grožiu, medžiais ir gyvuliais, bet laiko juos tarsi lygiomis būtybėmis, kurios

jaučia ir kalba, kaip gyvas žmogus. Pagal senovės liaudies tikėjimą, mirusiųjų vėlės apsigyvendavo medžiuose ir tapdavo dalis amžinosios gamtos. Žinomoje pasakoje žalčio žmona Eglė su vaikais pati užsižavi į medžius. Vienoje liaudies baladėje motina apraudoja netekusi sūnaus, kuris pabijojo į karą joti:

*"Oi sūneli, dobilėli
Ko pavirtai ažuublėliu?
O žirgelis šiaurum vėju?"*

Našlaičių dainose, dažnai būna tema kad našlaitis apraudodamas mirusius tėvelius iš pasigailėjimo yra paverstas į medį, amžinai stovėti virš tėvėlių kapų:

*"Ant motulės kapo, nedygo žolelė
Tik išdygo liepužėlė, liepelėj gegužėlė
Tai ne liepužėlė ir ne gegužėlė
Gailiai verkė dukterėlė, motulę budy-
dama
Prasiskirk žemelė, prasdaryk trunelė
Užsikelki motinėlė, sutaisyk man stak-
leles
Užgriuvo žemelė ant aiklių kojelių
Ir užėlė barkunėliai ant baltųjų ranke-
lių"*

Kitose našlaičių raudose, našlaitė, neturinti nei tėvo - motinos, nei brolių - seserų, pasiguodžia tuo, kad mėnuo būsiąs jai tėvelis, saulė — motulė, sietynas - brolelis, žvaigždės - seserėlės.

Dažnai liaudies dainose vyksta pasikalbėjimas tarp žmonių ir medžių, gėlių, bei gyvulėlių. Tai vėl parodo tokią didelę pagarbą mūsų žmonės turėjo gamtai ir jautė šventą ryšį su ja:

*"Vai žydėk, žydėk sausa obelėlė
Vai žydėk, žydėk sausa, be lapelių
Oi kaip man žydėti, sausai, be lapelių?
Oi kas man sukraus baltuosius žiede-
lius?"*

*Saulelė sukraus baltuosius žiedelius
Vėjelis supuos žaliuosius lapelius.*

Kitose dainose liaudis apdainuoja darbo ir dainos svarbą žmonių gyvenimuose, išreikšdama idėją kad dainuojant ir dirbant žmogus pasilieka sveikas ir laimingas:

*"Aš žmogus linksmas, retai nuliūdęs
Niekad nesėdžiau kampe užsnūdęs"*

*Dainuoju laimėj, dainuoju nelaimėj
Linksmiuos bédoj, net drebant bai-
mėj
Oi dainos, dainos, Jūs man tik vienos
Galit pralinksmyti ir pasaldyt dienas"*

Arvydas pasakojo kaip susipažino su lietuvių liaudies dainomis, jas rinkdamas tris vasaras Punksko - Seinų krašte ir jas pamilo, nes per jas giliau suprato savo praeitį ir savo tautos, senovėje sukurtos, pasaulėjautą. Turtingoji mūsų liaudis, per šimtmečius šias dainas dainavo, puošė savo gyvenimą ir perdavė šį nepaprastai turtingą kraštą ateinančioms kartoms. Kaip liūdna kad mes esame pirmosios lietuvių tautos generacijos, kurios šių dainų nebemokam, nebedainuojam. Dainose išreikšta labai graži pasaulėjauta, kuri daug pasako apie lietuvišką kultūrą ir Arvydas skatino jaunimą mokytis kalbos, neužmiršti dainų ir jomis puošti kai susirenkam kartu. Netekę lietuviškos dainos, praradome svarbią dalį savo kultūros ir savęs.

Per ateinančias paskaitas Arvydas pasakos apie lietuvių liaudies šeimos papročius ir kalendorines šventes ir parodys kokios lietuviškos dainos buvo sukurtos per šias tradicijas.

CLUBE DE ESPORTES JUVENTUS: Šv. Kazimiero Meninio Konkurso juri-komisija iš kairės Arry de Santos iš Juventus, Henrique Lošinskas Alves, Jonas Tatarūnas, Centro Cultural Vedėjas ir Halina Mošinskienė
Nuotr. A. Kublicko

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

**PARDUODAMAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS-LITUANO**
Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS JUOSTELES?

NEW YORKO VYRŲ OKTETAS

SKAMBA DAINA

LEISKIT Į TĖVYNĘ

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RINKINYS

ŽAVINGOS NAKTYS — Visų mėgiama šokių muzika

GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA

Rua Juatindiba 28 — Pque da Moóca — Fone 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

UGSĖJO 8-TOJI

Švč. Marijos Gimtadienis, Šilinės entė, Tautos Diena — visa tai subūrė iv. Kazimiero lietuvių parapiją sanpauščius iš įvairių didmiesčio šalių. Pasiikė ir graži, saulėta diena, ypač gi paldoms ir minėjimui skirtas popietis.

4-tą valandą Rua Juatindiba gatve išystė, nors nedidelė, tačiau pamaldi įspūdinga, procesija: išganymo simbolis — kryžius, laisvai plevėsuojanti Lietuvos Trispalvė drauge su Brazilijos vėava, būrys mažųjų lietuviukų tautais rūbais (mergaitės su vainikėliu ant ilvos), jaunimas (keturi vaikinai nešė arijos statulą), jungtinis lietuvių choras, broliukai, virtinė maldininkų. Visi smaldžiai giedojo "Sveika, Marija, Mo-na Dievo". Procesija ėjo į salę, kurioje aprastai vyksta iškilmingesnės pamaldos, kadangi maža parapijos koplyčia egalėtų visų maldininkų sutalpinti.

Mišias laikė parapijos klebonas, kun. Gavėnas. Perskaičius liturginius skaitinius lietuviškai ir portugališkai, celebrantas po Evangelijos pabrėžė lietuvių tautos tikėjimą, kurį neseniai pats Poiežius iškėlė pasauliui vienos viešos au-iencijos metu, ir reikalą aktyviai ruoš-s jau čia pat, už durų, Lietuvos Krikšto iubilėjui. (Tekstas bus perduotas sekan-am ML nuemry).

Choras (dirig. Viktoras Tatarūnas, prie argonų prof. F. Girdauskas), sugiedojo "Graži, Marija", "Nenuženkn nuo akmen-s" romunijos giesmę.

Pamaldos užsibaigė Tautos Himnu.

Tuo pat po Mišių vyko Tautos Die-os minėjimas, kurį pravedė BLB-nės aldybos pirmininkas, p. Jonas Tatarū-as. Jo žodis šiame ML numery.

Pirmininko pristatytas, iš JAV atvy-ęs studentas Arvydas Žygas jaunatviš-ai nušvietė lietuvių tautoj visuomet gy-ai surištus elementus — tautiškumą ir eligiją. — Jis ypatingai norėjo į tai at-reipti jaunimo dėmesį. Tačiau jaunimas, nažai ar nieko nesuprasdamas lietuviš-ai, mažai ir pasisavino jo iškeltas min-is. Tai ar nereikės, kad jaunimo organi-acijos, tėvai, parapijos, tas pačias min-

MIŠIOS

už A. A. MARYTĘ BUMBLIENĘ

ir už visus kitus Lietuvių Sąjungos Bra-zilijoj mirusius narius bus atlaikytos rugsėjo 15 dieną, 11 val. šv. Juozapo bažnyčioj, V. Zelinoj. Visi Sąjungos na-riai, bičiuliai ir tautiečiai kviečiami da-lyvauti.

Sąjungos Valdyba

tis pertektis jaunimui?

Meninėj daly gražiai pasirodė — ir daug katučių susilaukė — Irenos Skurke-vičiūtės surašytas ir režisuotas dviejų da-lių sceninis vaizdelis: Mazolis.

Klaricė Bacevičiūtė, gitara palydėda-ma, padeklamavo ilgesio eilėraštį "Ke-lias". Gintaro "didieji artistai" atliko "Pučia vėjas", "Bitute", "Grybs" ir "Sė-jau rūta". Ir jie susilaukė daug katučių.

Gražiai nuteikė publiką "Volungės" choras, vadovaujamas Liucijos Banytės. Vieni vyrai sudainavo "Lauksiu tavęs ateinant", o paskui vyrai ir merginos "Trys berželiai", "Devynbalsė", o visa publika — "Daug daug dainelių".

Bendruomenės pirmininkas padėkojo Mišių celebrantui, choristams, visiems minėjimo bei programos vykdytojams ir pasveikino visus atsilankiusius šventė-je. O klebonas visus pakvietė prie suneš-tinių vaišių stalo.

Pasivašinus, dar ilgai tęsėsi lietuviš-kos sutartinės ir pasikalbėjimas.

Visą šventės eigą stud. Arvydas Žygas nufilmavo.

"CASIMIRO" SÃO PAULE

Gal mažai kam iš mūsų žinoma, kad Brazilijoj yra žmonių — ištisų šeimų pa-varde "Casimiro". Vien tik São Paule, ir vien tik telefono knygoje, yra 60 as-menų-šeimų, nešiojančių Kazimiero pa-varde: yra 28 Casimiro ir 32 Casemiro (ką ištaria taip pat kaip pirmąjį — Kazi-

myro).

Jei jų paklaustum, iš kur toji pavardė, gal nei jie nežinotų kaip tai išaiškinti. Pats Mo. Robertas Casimiro (kuris turi du brolius — Casimiro, ir "dabar sužino-jęs, didžiuojasi nešiodamas Lietuvos glo-bėjo pavardę"), apie tai užklaustas, aiš-kinio: jis pats nežino, tik spėlioja. Jo pro-seneliai buvo portugalų kolonistų iš Af-rikos atvežti Brazilijon ir laikomi vergais. Tais laikais ponas tėvui duodavęs vardą (ar pravardę), kuri dažnai pereidavo į pavardę. Tas jo prosenelis, matyt, iš por-tugalo gavo "Casimiro" vardą, kurį pa-veldėjo ir jo vaikai, kaip pavardę.

Bet argi Portugalijoj buvo toks popu-liarus Lietuvos šventojo vardas, kad at-eiviai portugalai jį iš tėvynės atsivežė ne tik sau, o ir kitiems jį davė?

Čia kaip tik atsiveria dar kitas istori-jos puslapis, kuris dar aiškiau atskleidžia ir Venezueloj ispanų įkurto San Casimi-ro miesto ir parapijos vardo kilmę.

Šv. Kazimieras, matyt, anksčiau buvo gana gerai pažįstamas ne tik Ispanijoj (kurią gan ilgą laiką valdė galinga šv. Ka-zimiero giminės dinastija — Habsburgai), bet per ją ir kaimyninėj Portugalijoj. Tai dar kitas šv. Kazimiero kulto nagri-nėjimo punktas mūsų istorikams.

Kas dabar mums svarbu, tai: ateinan-čių metų šv. Kazimiero šventei sukviesti visus "Casimiro" — visus nešiojančius "Casimiro" pavardę. Tai bus ir baltų, ir juodų ir net, girdėjau, geltonosios rasės (japonų) "Kazimierų".

São Paule, tarp kita ko, yra ir mūsų šventojo gatvė — Rua São Casemiro, Chacara P. Alegre. (KPG)

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška kny-ga stovi ir dulka kloskų lenty-nose, laukdama, kol kas ją nupirks.

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

AUTOS DIENA

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko, p. Jono Tatarūno, žodis Tautos Dienos minėjimo proga šv. Kazimiero parapijos salėje, rugsėjo 8 dieną.

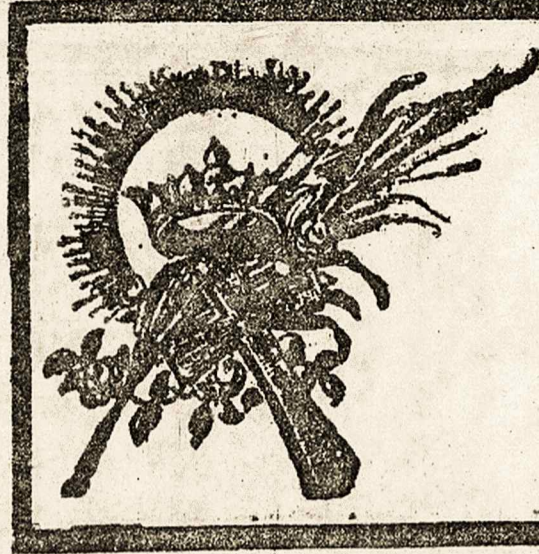
Gerbiamosios tautietės – Gerbiamieji mečiai:

Vakar buvo švenčiama Brazilijos Tautos Diena, jos 163 metų nepriklausomybės minėjimas. Šiandien, mes lietuviai švenčiame mūsų Tautos Dieną. Mūsų šventė ne tokia džiaugsminga, linksma, kaip Brazilijos, mes ją švenčiame svetimame krašte, toli nuo tėvynės. Mūsų širdyse jaučiame liūdesį, mūsų mintyse – susirūpinimą. Kada galėsime švęsti mūsų Tautos Dieną, Šilinę, laisvoji Lietuvoje? Kada galėsime džiaugtis ir vėl laisva mūsų Tėvyne? Mūsų broliams ir sesėms Lietuvoje yra draudžiama minėti ne tik tautines, bet ir religines šventes. Mūsų užgrobikai stengiasi, kad lietuviškas jaunimas nieko nežinotų apie nepriklausomą Lietuvą. Mūsų Lietuvos istorija yra falsifikuojama, mūsų jaunimui yra brukamas komunizmas, ateizmas, iškreipti istorijos faktai, ignoruojamas nepriklausomos Lietuvos laikotarpis, kaip jo ir nebūtų buvusio.

Todėl išėivijoje Šilinė, mūsų didžiausia religiniai tautinė šventė, mums taip yra svarbi. Ji primena mūsų tautinį sąmoningumą, primena Vytauto Didžiojo laikus, primena didžiąją ir galingą Lietuvą, kada jos valdomos žemės siekė Juodosios Jūros krantus.

Tautos Diena buvo įvesta nepriklausomoje Lietuvoje 1930 metais, paminėti Vytauto Didžiojo 550 metų karūnacijos sukaktuves. Kadangi Vytautas Didysis buvo Švč. Marijos, Dievo Motinos, didelis garbintojas, buvo tas minėjimas nustatytas minėti jos gimtadienio dieną, 8 rugsėjo. Vytautas Didysis Šv. Marijos Dievo Motinos vardui pastatė Lietuvoje 16 bažnyčių; be to, dar 20 bažnyčių pavadintų kitais titulais.

Tautos Diena yra mums svarbi ir todėl, kad mums primena pirmiausiai, kad esame lietuviai, išblaškyti po visą pasaulį. Esame atskirti nuo Tėvynės, nuo mūsų brolių ir sesių, nuo mūsų giminių. Bet turime suprasti, įsidėmėti ir kitiems priminti, kad mūsų Tėvynė nors ir ken-

AŲA

MARYTEI BUMBLIENEI

mirus reiškiamo gilią užuojautą skaudžios nelaimės ištiktam vyrui Aleksandrui, dukterims Margaretei, Elizabetei ir Arletei, žentams, anūkams ir kitoms giminėms.

Maria Catafay ir Familia Pratali

čia užgrobikų vergiją, kaip Tauta ji yra gyva, amžina, nesunaikinama. Lietuvos Tauta egzistuos, kol mes turėsime lietuvišką sąmoningumą.

Tauta egzistuoja nors ir jos teritorija yra svetimų valdoma. Ne vien Lietuvių Tauta yra atsidūrusi vergijoje. Eilė kitų užimtų tautų kovoja už savo laisvę: palestiniečiai, baskai, airiai ir dar kiti, žinoma ir latviai, ir estai, mūsų tautos broliai. Vieni naudoja teroro metodus, žudydami, naikindami, grobdami. Mes lietuviai kovojam be kraujo išliejimo; mes kovojame naudodami žodį per spaudą, knygas, radijo laidas, kaip galingesnius ginklus negu bombos. Liepos mėnesį parodėme pasauliui, kad ir taikingom formom galima kovoti už laisvę, už Tėvynės vardo išgarsinimą. Parodykime pasauliui naujas formas pasiekti palankią pasaulio opinią mūsų naudai. Kaip skaitėte spaudoje, mūsų, pabaltiečių, jaunimas surengė kelionę per Baltijos jūrą. Žymūs Europos politikai dalyvavo surengtam teisme Kopenhagoje, pasmerkdami Sovietų Sąjungos prijungimą Baltijos Valstybių. Jaunimas demonstravo Stokolme ir Helsinkyje prie Rusijos atstovybių. Šis pabaltiečių žygis nuskambėjo pasaulio spaudoje, radijo laidose, televizijų ekranuose. Taikingai buvo pasiekta pasaulio opinią, žygis supykė net sovietinę spaudą – ji negalėjo to žygio paslėpti, nes visam pasaulyje buvo skelbiamas. Sovietinė spauda išvadino demonstrantus jūros piratais, Nato samdiniais ir kitais jų mėgiamais žodžiais. Žygis pilnai pasiekė savo tikslą, primindamas pasauliui Lietuvos, Latvijos ir Estijos būklę, Pabaltijo valstybėse žmonių teisių pažeidimą. Parodė, kad mūsų tauta yra gyva, aktyvi, mūsų jaunimas dar turi tautinį sąmoningumą.

O mes, broliai ir sesės, ką jaučiame mūsų tėvynės atžvilgiu? Ar dar šviečia

mūsų širdyse ta lietuviška kibirkštėlė, ar jau atsisakome mūsų tėvų ir protėvių kilmės? Ar dar jaučiame lietuvišką kraują mūsų gyslose? Ar randame nors valandėlę laiko lietuviškam veikimui? Ar dar jaučiame pareigą paremti mūsų organizacijas, mūsų parapijas, mūsų spaudą, kad jos galėtų išsilaikyti? Ar dar nepamirštame paraginti mūsų vaikus, mūsų jaunimą, neatsižadėti lietuviškos kilmės, lietuvių kalbos, dalyvauti lietuviškuose parengimuose ir organizacijose?

Jei taip veikiamo, tai mumyse dar galioja lietuviškas sąmoningumas, dar turime kibirkštėlę lietuviško patriotiško idealo. Tam ir buvo įvesta Tautos Diena – kad mes suprastume ir jaustumė lietuviškos išlaikymo pareigą. Kiti mūsų tautiečiai, kurie to nesupranta, to neįaučia, nesirūpina Lietuvos likimu, jau yra žuvę mūsų Tėvynei. Jiems nerūpi Tautos Diena, prie jos jie jau neprisideda. Jie žuvo be kovos, be idealo, savu noru, be prasmingo tautinio jausmo. Mes apgailėstaujam, Lietuvos vardo, mūsų brolių nutautėjimą, jų atsitraukimą nuo lietuviškos.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Rugsėjo 5 mirė **BRONIUS PURVINYS**, 84 metų, Mirė staigiai, savo namuose: rengėsi į darbą; jausdamasis pavargęs, atsisėdo – ir daugiau nesikėlė.

Gimęs Lietuvoje 1901 metais, 1920-aisiais atvyko Brazilijon kaip turistas. Gyveno Jardim da Saúde. Paliko žmoną Domicelę, dukrą Almą, žentą ir tris vaikaičius.

Vila Alpinos krematoriume velionį pasitiko kun. Pr. Gavėnas ir, kartu su namiškiais, malda jį palydėjo į Tėvo Namus.

7-tos dienos Mišios bus trečiadienį, rugsėjo 11 dieną, Sagrada Familia bažnyčioje, J. da Saúde.

Chopperia Alexchopp
 CHOPP – PIZZA – FRIOS
 MÚSICA AO VIVO
 RESERVADO PARA FESTAS
 Rua Solon, 1062 - Tel.223-2333 - Bom Retiro

Mūsų mielai draugei ir bendradarbei
MARYTEI BUMBLIENEI
 mirus, vyrui Aleksandrui, dukterims Arletei, Elizabetei ir Margaretei, žentams, anūkams, giminiams ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir mūsų širdingą solidarumą.
 Pranciška ir Jurgis Garškos

MŪSŲ ŽINIOS

MŪSŲ LIETUVAI AUKOJO

Mūsų Lietuvai paremti aukojo šv. Juozapo Lietuvių Bendruomenės choras Cr.100.000, Jonas Bratkauskas Cr. 150.000 ir A. R. paskyrė Cr.50.000, kuriuos sutaupė atsisakydamas nuo rūkymo. Visiems aukotojams širdingai dėkojame ir prašome, kad taip pat kiti ML skaitytojai nepamirštų prisidėti prie spausdinamųjų mašinų užlaikymo.

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Mums yra malonu pranešti, kad ir šią savaitę turime aukotojų Lietuvos Laisvės paminklui:

Šv. Juozapo Lietuvių Bendruomenės choras	Cr. 100.000
Carmen ir George Tadeu Zamellatto Lisauskas	Cr. 250.000
Dirse ir José Mario Zamellatto Lisauskas	Cr. 250.000
Stasys Šatas	Cr. 50.000

Tokiu būdu aukotojų skaičius padidėjo iki 84 ir bendra aukų suma pasiekė Cr.12.402.850. Naujiems aukotojams širdingas ačiū.

Ateinantį pirmadienį, rugsėjo 16 d. Laisvės Stovylos skulptūra bus vežama į bronzės liejyklą, kur prasidės galutiniai stovylos liejimo darbai reikalausią 60 dienų laiką.

ŠV. KAZIMIERAS JUVENTUS KLUBE

Rugpiūčio 25 – Kazimierinio Konkurso baigiamasis aktas atletiniam klube JUVENTUS su visą savaitę ten trukusia kūrinių paroda ir įvertinimu.

Konkursui buvo pristatyta 14 išrinktų kūrinių. Su jų autoriais – dailininkais skaitytojus vėliau supažindins "ML em português". Tai Marli Marques Jares, Zy V. van Langendonck, Edward Rechioni, Mia Liblik, Fernando Ciampa, Luis Antonio Borges, Lia Campos Ferreira, Robert Zirk, Anonimo, Liovan Bonardi Belasque, Ana Elizabete Blazys Lazarini, Guiomar Lucia Macedo, Luiza Morbini Grzidak. Kai kurie jų yra dailininkai iš profesijos ir pasireiškę savo kūriniais tautinėse ir tarptautinėse dailės parodose.

DĖMESIO!

VILA ZELINOS SKAITYTOJAMS

VYTO BARAS šiuo laiku yra uždarytas pagrindiniam remontui ir ML skaitytojai nuėję neranda laikraščio. Iki baro darbų pabaigos ML-vą galima atsiimti V. Zelinos klebonijoj pas poniją Antoniną.

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

ALEKSANDRAS VALAVIČIUS

Mielam mūsų savaitraščio skaitytojui ir rėmėjui širdingai dėkojame ir linkime kuo geriausios sėkmės visuose užsimojimuose.

Administracija

P A V A S A R I O Š V E N T Ė L I T U A N I K O J E

Spalio (outubro) 13 dieną, sekmadienį

Churrasco, Karalaitės rinkimai, šokiai

Rezervuokite vietas – Tel. 216-7880 – A. Rudys

63-7344 – J. Tatarūnas

Rengia: Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

Pirmąją jury komisijos premiją (ir Cr.1.000.000) laimėjo dailininkė Zy V. van Langendonk, o pirmoj vietoj lankytojų įvertintas (ir atžymėtas) Cecilio Matarazzo medaliu) – estas Robert Zirk.

JUODUKAS GHORVEDYS – CASIMIRO

Konkurso ir Kazimierinių Metų užbaigtuvių pamaldose JUVENTUS klubo kopyčioj dalyvavo ir São Paulo Miesto Savivaldybos choras – Coral Paulistano, kuriam vadovauja juodukas Mo, Roberto Casimiro. Choras per Mišias žavinčiai sugiedojo A. Scarlatti "Exultate Deo", Jacob Arcadelt "Ave, Maria", Randhal Tompson "Alleluia" ir, pabaigai, "Alleluia, paz na terra". O klubo parke, po medžiais, atliko trumpą linksmą programą: "Senhor padre Francisco", "Vamos a Louadda", "Dobrado onomatipaico", "Loco Penerué" ir kitas, "bissu" iššauktas, dainas.

Pats dirigentas, Robertas Casimiro, paliko įrašę: "Ao querido amigo padre Pranas Gavėnas o abraço sincero deste que porta agora com conhecimento e orgulho o nome do padroeiro de vossa querida Pátria, a Lituânia, votos de paz profunda".

ŠVIETIMO KOMISIJOS POSĖDIS

Kviečiame visus Švietimo Komisijos narius dalyvauti posėdyje, kuris įvyks š.mėn. 12 d. (ketvirtadienį) 20:00 val. Šv. Kazimiero Parapijos salėje, Rua Juatindiba, 20.

BLB-nė

MIŠIAS UŽ MARYTĘ BUMBLIENĘ

ir kitus Lietuvių Sąjungos mirusius narius yra užprašyti koncelebruoti kun. J. Šeškevičius, kun. Pr. Gavėnas ir kun. V. Kavolis.

GRĮŽO Į NAMUS

ALEKSANDRAS VALAVIČIUS, studijuojas ekonominius mokslus Michigano State universitete, JAV-bėse, atvyko pas tėvus trijų savaitių atostogoms. Aleksandras gavo dviejų metų stipendiją tarp daugelio konkurentų iš S. Paulo American Chamber of Commerce. Aleksandras sako, kad mokslas yra sunkus ir trumpas atostogos. Linkime gražiai praleisti trumpas atostogas šeimoje ir sėkmės tolimesniuose moksluose.

Laivyno leitenantas ANDRIUS VALAVIČIUS, per pusę metų apiplaukęs pusę pasaulio, grįžo į savo bazę Rio de Janeire, ir pirma proga, praėitą šeštadienį atvyko pas tėvus pabūvoti su jais ir broliu Aleksandru. Andrius sėkmingai baigė Laivyno Akademiją, ir atlikęs praktiką jūroj, dabar buvo pakeltas į antrus leitenantus. Sveikiname jauną puskarininkį ir linkime sėkmės naujoj karjeroj.

VEIKLOS KALENDORIUS

Spalio 13: Pavasario šventė Lituaniškoj (BLB)

Spalio... Spaudos diena

Lapkričio 10: BLSąjungos įsteigimo minėjimas

Gruodžio 31: Naujųjų Metų Sutikimas Sąjungoj.

Sou uma moça que trabalhá fora e precisa de um quarto para alugar numa casa de familia. Fone: 67-4617.